

Strategi for klinisk undervisning af
sygeplejestuderende og social- og
sundhedsassistentelever
Sektion for Brandsårsbehandling
Afsnit 2104

01-01-2014

Klinik for Plastikkirurgi, Brystkirurgi og Brandsårsbehandling, afsnit 2104

Udarbejdet af afdelingssygeplejerske Trine Riis, klinisk afdelingssygeplejerske Charlotte M. Svendsen og klinisk underviser Britta Drostby

Indholdsfortegnelse

<i>Indsatsområde 1</i>	2
1.1 Refleksion:	2
1.2 Før- under- og eftervejledning ved ”førstegangshandlinger”:	3
1.3 Feedback	3
1.4 Handleplan for udvikling af vejlederkvalifikationer	3
1.5 Handleplan for udvikling af refleksionskompetencer:	3
<i>Indsatsområde 2</i>	4
2.1 Vejledning af studerende/elever	4
2.2 Kontinuitet	4
<i>Indsatsområde 3</i>	5
3.1 Principper, aftaler og mål for klinisk undervisning er beskrevet i:	5
3.2 De daglige vejlederes ansvar og opgaver	5
3.3 Praktikvejlederens opgaver	5
3.4 Den kliniske undervisers opgaver	5
3.5 Samarbejde mellem de daglige vejledere og klinisk underviser	6
3.6 Særligt tilrettelagt forløb for modul 4 studerende	6
3.7 Særligt tilrettelagt forløb for modul 12 studerende	6
4. Evaluering af indsatsområder	7
5 Bilagsfortegnelse	8

Dette dokument skal læses i sammenhæng med ”Strategi for klinisk undervisning af sygeplejestuderende i HovedOrtoCentret” (Bilag 1). Teksten i *kursiv* er taget fra omtalte dokument og bliver en overskrift for den efterfølgende tekst.

Indsatsområde 1

Refleksion, samt støtte og feedback ved før-under-efter-vejledning i forbindelse med elevens/den studerendes daglige pleje af patienter i afdelingen (det kliniske undervisningssted). Desuden beskrives mål og handleplan for udvikling af refleksionskompetencer og vejlederkvalifikationer i afsnittet.

1.1 Refleksion:

I det daglige arbejde med patienterne foregår refleksion løbende, f.eks.:

- ved tildeling af patienter
- inde hos patienten, hvis det er aftalt med patienten og den studerende
- ved oprydning efter patientplejen
- ved dokumentationen
- når vejleder og studerende sammen gennemgår afsnittets læringsmuligheder

Fra februar 2014 planlægges faste refleksionsseancer i afsnittet med studerende på alle niveauer og den/de elever der er i afsnittet:

- En gang om måneden er den kliniske underviser og de daglige vejledere, der er på arbejde sammen om at stå for refleksionen. Der tages udgangspunkt i de studerendes skriftlige praksisbeskrivelser.
- En gang om ugen fastsættes en time, hvor en af de daglige vejledere står for refleksionen. Der reflekteres ud fra de studerende/elevernes aktuelle praksissituationer eller skriftlige afleveringer. Der kan benyttes en refleksionsmodel fra håndbogen (Bilag 1)
De studerende/eleverne kan en gang imellem have glæde af at reflektere alene uden vejleder. Her kan den modul 11/12 studerende være facilitator for refleksionen. Bagefter skal facilitatoren referere til den ansvarlige vejleder, hvordan refleksionen er grebet an.

Det er den kliniske undervisers ansvar at planlægge ovenstående og notere aftalerne på de studerende/elevernes aktivitetsplan og på ugeplanen.

Den vejleder, der på ugeplanen er planlagt til at holde den ugentlige refleksion, har ansvaret for at refleksionen bliver holdt. Refleksionen kan evt. uddelegeres til en anden vejleder, hvis det viser sig at være mere hensigtsmæssigt.

Det er samme vejleders ansvar at vurdere, hvornår de studerende/eleverne selv kan holde refleksionen.

Afdelingssygeplejerskens/den kliniske afdelingssygeplejerske har et ansvar for at støtte op om refleksionen, så der gives mulighed og rum for denne aktivitet.

1.2 Før- under- og eftervejledning ved ”førstegangshandlinger”:

Hver gang en studerende/elev skal udføre en ny sygeplejeintervention, skal der ske en før-vejledning. Før-vejledningen tager udgangspunkt i den studerendes teori og refleksioner. Den studerende har søgt en VIP eller læst afdelings procedurebeskrivelse om emnet, fundet rekvisitter frem til proceduren og fortæller nu vejlederen, hvordan hun vil gribe interventionen an. Vejlederen skal kommentere og vejlede i forhold til den studerendes plan. (Emnet er uddybet i Håndbogen under før- under- og eftervejledning) (Bilag 2)

1.3 Feedback

For at den studerende/eleven kan udvikle sine kompetencer skal der gives feedback både efter ”førstegangshandlinger”, men også efter det daglige arbejde med patienterne. Uddybende feedback skal gives både i forhold til gode og mindre gode situationer. Emnet feedback er uddybet i Håndbogen (Bilag 2)

Som det kan ses under Handleplan for udvikling af refleksionskompetencer vil vejlederne få supervision og blive undervist i feedback. Formålet med dette er, at den studerende/eleven opnår læring gennem en kvalificeret feedback.

1.4 Handleplan for udvikling af vejlederkvalifikationer

Ifølge uddannelsesbekendtgørelsen skal alle sygeplejersker, der er daglige vejledere for studerende have 1/6 diplomuddannelse i pædagogik og vejledning (herefter klinisk vejlederuddannelse). Fra 2014 stiles mod at sende en sygeplejerske af sted på uddannelse hvert år.

Indtil alle daglige vejledere har den kliniske vejlederuddannelse opkvalificeres vejlederne ved at følge kurset ”Læring i klinisk praksis” - et 4 dages kursus i vejledning.

Hver gang en sygeplejerske udpeges til daglige vejleder for første gang, er det ledelsens ansvar at sygeplejersken introduceres til vejlederopgaverne. Den kliniske underviser kan inddrages i oplæring af vejlederen.

1.5 Handleplan for udvikling af refleksionskompetencer:

- Fra februar 2014 er den kliniske underviser hver 4. uge sammen med de daglige vejledere om en refleksionsseance.
- Den kliniske underviser har udarbejdet en lille håndbog indeholdende forskellige måder hvorpå refleksion, før- under- og eftervejledning samt feedback kan foregå. Der er desuden udarbejdet et lommeformat med modeller fra håndbogen. Disse ting introduceres for vejlederne i januar 2014.
- Fra februar 2014 superviserer den kliniske underviser hver enkelt vejleder med fokus på relationen mellem vejleder og studerende/elev
- Afsnittets vejledere vil blive undervist i feedback efter behov; første gang i uge 5, 2014.

Indsatsområde 2

At den studerende ved, hvem, der er stedfortræder for vejlederen, som ikke er til stede, og at der tydeligt er aftalt opgaver, som den studerende skal arbejde med, imens vejlederen er fraværende.

2.1 Vejledning af studerende/elever

Daglige vejledere og praktikvejledere arbejder som et team, der har ansvaret for den daglige vejledning af studerende/elever i afsnittet. De vejledere, der aktuelt er tilstede i afsnittet arbejder sammen med de studerende/eleven på de samme stuer (i starten af studieforløbet gerne på den store stue). Når de studerende/eleven bliver mere selvstændige kan der arbejdes på flere stuer med fælles opsamling bagefter. Én vejleder kan altså gå med flere studerende/elever samme dag. Vejlederen kan evt. uddelegere vejlederopgaver til en anden sygeplejerske.

En studerende, der er sidst i sit 11. modul eller i modul 12 kan have en pædagogisk opgave i at vejlede en modul 2 eller 4 studerende eller en elev. Vejlederne vurderer, hvornår en studerende er klar til dette.

Hver vejleder i teamet har ansvar for at holde sig opdateret ift. den enkelte studerendes/elevens læringsforløb, så vedkommende er i stand til at udvælge patientforløb som passer til den studerende/elevens niveau.

Den kliniske underviser har ansvaret for at planlægge de første uger af de studerendes fremmøde i klinikken. Fremmødet skal planlægges under hensyntagen til antallet af vejlederes fremmøde og de studerendes undervisningsdage udenfor afsnittet. Den kliniske underviser noterer de studerendes fremmøde på ugeplanen og aktivitetsplanen.

Praktikvejlederen har ansvaret for sammen med eleven at planlægge dennes fremmøde og notere fremmødet på ugeplanen.

2.2 Kontinuitet

For at skabe kontinuitet i vejledningsforløbet indføres fra november 2013 en studiebog for hver studerende/praktikbog for hver elev, hvor dagens feedback skrives ind. Den vejleder eller anden sygeplejerske, der har gået med en studerende/elev er ansvarlig for, at give mundtlig feedback til den studerende/eleven og skrive feedbacken ind i bogen. Feedbacken gives i forhold til viden, sociale færdigheder og praktiske færdigheder.

Hvis man ikke selv skal gå med den studerende/eleven næste dag, skal den videre plan fremgå af bogen.

Studiebogen/praktikbogens funktion er:

- at sikre feedback til studerende/elever
- at lette overdragelsen af en studerende/elev til en anden vejleder
- at lette den enkelte vejleders overblik over en studerendes/elevs læringsforløb

- at være et redskab til vejlederens forberedelse til studiesamtalen.

Bøgerne ligger i personalestuen og er tilgængelig for den pågældende studerende/elev at læse i. Det er den kliniske undervisers ansvar at lave en studiebog/praktikbog til hver ny studerende/elev, der starter i afsnittet.

Afdelingssygeplejersken/den kliniske afdelingssygeplejerske motiverer og støtter op omkring brugen af bøgerne.

Indsatsområde 3

Klinikvise / afsnitsvise beskrivelser af principper, aftaler og mål for klinisk undervisning samt særligt tilrettelagte forløb for elever/studerende.

3.1 Principper, aftaler og mål for klinisk undervisning er beskrevet i:

- Værd af vide om dit klinikophold i HovedOrtoCentret (Bilag 3)
- Generel studieplan. Modul 4 (Bilag 4)
- Generel studieplan. Modul 11 (Bilag 5)
- Generel studieplan. Modul 12 (Bilag 6)
- Introduktion til afsnit 2103/4. (Bilag 7)
- Læringsmuligheder for modul 4 studerende i afsnit 2104 (Bilag 8a)
- Læringsmuligheder for modul 11 studerende i afsnit 2104 (Bilag 8b)
- Læringsmuligheder for modul 12 studerende i afsnit 2104 (Bilag 8c)
- Handleplan ved problematiske læringsforløb i afsnit 2104 (Bilag 9)
- Mulige koblinger mellem praktikmål og handlinger/refleksioner på Social- og sundhedsuddannelsen praktik 1. (Bilag 10)
- Vejledning til samtaler med elever på Sosu-uddannelsen. (Bilag 11)

3.2 De daglige vejlederes ansvar og opgaver

De daglige vejlederes ansvar og opgaver er beskrevet i ”Tillægsbeskrivelse for kliniske vejledere” (Bilag 12). For vejledere, der endnu ikke har den kliniske vejlederuddannelse aftales opgaverne individuelt. Det er afdelingssygeplejerskens ansvar, at vejlederne gøres bekendt med tillægsbeskrivelsen til MUS-samtalerne.

3.3 Praktikvejlederens opgaver

Praktikvejlederens opgaver og er beskrevet i ”Tillæg til stillingsbeskrivelse for praktikvejledere på social- og sundhedsuddannelsen på Rigshospitalet” (Bilag 13)

3.4 Den kliniske undervisers opgaver

Den kliniske undervisers ansvar og opgaver er beskrevet i Stillingsbeskrivelse for kliniske undervisere i HovedOrtoCentret, Rigshospitalet (Bilag 14).

3.5 Samarbejde mellem de daglige vejledere og klinisk underviser

Hver fjerde uge mødes den kliniske underviser og de daglige vejledere. Den kliniske underviser planlægger møderne og noterer dem på ugeplanen. Formålet med disse møder er at evaluere den enkelte studerende/elevs læringsforløb. Der evalueres ift. viden, praktiske færdigheder og sociale færdigheder.

Er der ”mangler” ift. en af de studerendes/elevs læring lægges en plan for de næste 2 uger: Hvad handler problemet om? Hvordan er den studerendes/elevs læringsstil? Hvordan skal der arbejdes med problemet? Hvem går med den studerende/eleven i denne periode? Hvem skal orienteres? Hvem orienterer den studerende/eleven?

Løses problemet ikke igangsættes ” Handleplan ved problematiske læringsforløb i afsnit 2104”, hvis det handler om en studerende (Bilag 9). I forhold til elever benyttes ”Vejledning til samtaler med elever på Sosu-uddannelsen” (Bilag 18). Den kliniske underviser har ansvaret for, at sætte handleplanen i gang.

3.6 Særligt tilrettelagt forløb for modul 4 studerende

Kommunikation med opr. 3031 er i startet omkring dette.

3.7 Særligt tilrettelagt forløb for modul 12 studerende

For studerende i modul 12 bliver der tilrettelagt 2 ugers undervisning på operationsafsnit 3031. Formålet med dette forløb relaterer sig til følgende læringsudbytte i modulet:

- At inddrage kliniske retningslinjer, udviklings- og forskningsarbejde i tilrettelæggelse af pleje og behandling.
- At lede sygepleje, herunder prioritere, koordinere og delegere sygepleje inden for givne rammer og medvirke til at sikre sammenhængende patientforløb og patientsikkerhed i samarbejde på tværs af sektorer og institutioner
- At samarbejde med patienter og pårørende med respekt for menneskers forskellige værdier, opfattelser og reaktioner i forbindelse med sundhed, sygdom og sygepleje som grundlag for udførelse af professionel omsorg.

Den studerendes fokus for undervisningsforløbet i afsnit 3031 er beskrevet i:

- Læringsmuligheder for modul 12 studerende, afsnit 3031 (Bilag 15)

Den koordinerende vejleder i afsnit 3031 planlægger forløbet for den studerende ift. læringsmulighederne i afsnittet.

Når den studerende er tilbage i sengeafsnittet holdes en studiesamtale, hvor den studerendes nye forudsætninger indgår i samtalen og i den studerendes fremadrettede studieplan.

3.8 Særligt tilrettelagt forløb for modul 4 studerende

For hver modul 4 studerende bliver der tilrettelagt 2 dages undervisning på operationsafsnit 3031.

Formålet relaterer sig til følgende læringsudbytter i modulet:

- At observere og identificere fænomener knyttet til fysiologiske behov og reaktioner på sygdom og lidelse.
- At anlægge et patientperspektiv og samarbejde med patient og fagpersoner om planlægning, udførelse og evaluering af sygepleje.
- At anvende grundlæggende hygiejniske principper og overholde gældende retningslinjer.

Der er udarbejdet studiespørgsmål til den studerende (Bilag 16)

Der bliver desuden planlagt ét forløb, hvor den studerende er med til at tage imod en patient i Modtagelsen, er med til indlæggelsessamtalen, følger patienten til præ-operative undersøgelser og er med til operationen.

4. Evaluering af indsatsområder

I slutningen af juni 2014 mødes vejledergruppen, ledelsen og den kliniske underviser første gang til evaluering af de nye tiltag.

Der skal evalueres ift.:

- Teamarbejdet omkring vejledning af studerende/elever
- Refleksionsseancerne med de studerende/eleverne
- Refleksion og feedback i det daglige
- Før- under- og eftervejledning
- Studiebogen/Praktikbogen
- Håndbog og lommeformat om refleksion, feedback og vejledning
- Undervisning i feedback
- Samarbejde mellem klinisk underviser og de daglige vejledere
- Hvad går godt?
- Hvad kan blive bedre?

I øvrigt vil afdelingssygeplejersken og den kliniske afdelingssygeplejerske evaluere med vejlederne i det daglige.

De studerende/eleverne skal evaluere tiltagene i uddannelsesstrategien efter hvert studieforløb/praktikforløb vha. et spørgeskema (Bilag 17)

Evalueringsmødet juni 2014:

Pga. manglende vejlederressourcer besluttes det at fordele de studerende og eleverne i begge grupper. Efterhånden som de studerende/eleverne bliver meldt, vil der blive taget stilling til, i hvilken gruppe den enkelte skal have sit forløb.

Dette er en midlertidig løsning. På længere sigt arbejdes der henimod teamstrukturen, som den er beskrevet ovenfor.

5 Bilagsfortegnelse

- Bilag 1: Strategi for klinisk undervisning af sygeplejestuderende i HovedOrtoCentret. *Se nedenstående sti:*
P:\HOC\Lukkede Mapper\Sygepleje og sosu uddannelse\2. MAPPE, DAG1. VEJL\2. Brittas afsn. Bryst, Brand og OPR.3031\Afsnit 2104
- Bilag 2: Håndbog i Refleksion, Feedback og Før- under- og eftervejledning. *Se nedenstående sti:*
P:\HOC\Lukkede Mapper\Sygepleje og sosu uddannelse\2. MAPPE, DAG1. VEJL\2. Brittas afsn. Bryst, Brand og OPR.3031\Afsnit 2104
- Bilag 3: Værd af vide om dit klinikophold i HovedOrtoCentret. *Se nedenstående sti:*
P:\HOC\Lukkede Mapper\Sygepleje og sosu uddannelse\2. MAPPE, DAG1. VEJL\2. Brittas afsn. Bryst, Brand og OPR.3031\Afsnit 2104
- Bilag 4: Generel studieplan. Modul 4
<http://kurh.dk/~media/Subsites/Kurh/Godkendelser%202012/Somatik/Rigshospitalet/Hoved%20Orto/RHgenerelstudieplanModul4afsnit21032104.ashx>
- Bilag 5: Generel studieplan. Modul 11
<http://kurh.dk/~media/Subsites/Kurh/Godkendelser%202012/Somatik/Rigshospitalet/Hoved%20Orto/RHgenerelstudieplanModul4afsnit21032104.ashx>
- Bilag 6: Generel studieplan. Modul 12
<http://kurh.dk/~media/Subsites/Kurh/Godkendelser%202012/Somatik/Rigshospitalet/Hoved%20Orto/RHgenerelstudieplanModul4afsnit21032104.ashx>
- Bilag 7: Introduktion til afsnit 2103/4. *Se nedenstående sti:*
P:\HOC\Lukkede Mapper\Sygepleje og sosu uddannelse\2. MAPPE, DAG1. VEJL\2. Brittas afsn. Bryst, Brand og OPR.3031\Afsnit 2104
- Bilag 8a: Læringsmuligheder for modul 4 studerende i afsnit 2104
- Bilag 8b: Læringsmuligheder for modul 11 studerende i afsnit 2104
- Bilag 8c: Læringsmuligheder for modul 12 studerende i afsnit 2104 *Se nedenstående sti:*
P:\HOC\Lukkede Mapper\Sygepleje og sosu uddannelse\2. MAPPE, DAG1. VEJL\2. Brittas afsn. Bryst, Brand og OPR.3031\Afsnit 2104\Læringsmuligheder
- Bilag 9: Handleplan for problematiske læringsforløb i afsnit 2104. *Se nedenstående sti:*
P:\HOC\Lukkede Mapper\Sygepleje og sosu uddannelse\2. MAPPE, DAG1. VEJL\2. Brittas afsn. Bryst, Brand og OPR.3031\Afsnit 2104\Regler og Retningslinjer

- Bilag 10: Mulige koblinger mellem praktikmål og handlinger/refleksioner på Social- og sundhedsuddannelsen praktik 1. *Se nedenstående sti:*
P:\HOC\Lukkede Mapper\Sygepleje og sosu uddannelse\2. MAPPE, DAGl. VEJL\2. Brittas afsn. Bryst, Brand og OPR.3031\Afsnit 2104\SoSu-elever
- Bilag 11: Vejledning til samtaler med elever på Sosu-uddannelsen. *Se nedenstående sti:*
P:\HOC\Lukkede Mapper\Sygepleje og sosu uddannelse\2. MAPPE, DAGl. VEJL\2. Brittas afsn. Bryst, Brand og OPR.3031\Afsnit 2104\SoSu-elever
- Bilag 12: Tillægsbeskrivelse for kliniske vejledere. *Se nedenstående sti:*
P:\HOC\Lukkede Mapper\Sygepleje og sosu uddannelse\2. MAPPE, DAGl. VEJL\2. Brittas afsn. Bryst, Brand og OPR.3031\Afsnit 2104\Stillingsbeskrivelser for daglige vejledere, praktikvejledere og klinisk vejleder
- Bilag 13: Tillæg til stillingsbeskrivelse for praktikvejledere på social- og sundhedsuddannelsen på Rigshospitalet. *Se nedenstående sti:*
P:\HOC\Lukkede Mapper\Sygepleje og sosu uddannelse\2. MAPPE, DAGl. VEJL\2. Brittas afsn. Bryst, Brand og OPR.3031\Afsnit 2104\Stillingsbeskrivelser for daglige vejledere, praktikvejledere og klinisk vejleder
- Bilag 14: Stillingsbeskrivelse for kliniske undervisere i HOC, Rigshospitalet. *Se nedenstående sti:*
P:\HOC\Lukkede Mapper\Sygepleje og sosu uddannelse\2. MAPPE, DAGl. VEJL\2. Brittas afsn. Bryst, Brand og OPR.3031\Afsnit 2104\Stillingsbeskrivelser for daglige vejledere, praktikvejledere og klinisk vejleder
- Bilag 15: Læringsmuligheder for modul 12 studerende, afsnit 3031. *Se nedenstående sti:*
P:\HOC\Lukkede Mapper\Sygepleje og sosu uddannelse\2. MAPPE, DAGl. VEJL\2. Brittas afsn. Bryst, Brand og OPR.3031\Afsnit 3031\Modul 11-12 studerende
- Bilag 16: Studiespørgsmål – modul 4 studerende – operationsafsnit 3031
P:\HOC\Lukkede Mapper\Sygepleje og sosu uddannelse\2. MAPPE, DAGl. VEJL\2. Brittas afsn. Bryst, Brand og OPR.3031\Afsnit 3031\Modul 4 studerende
- Bilag 17: Spørgeskema. Den kliniske uddannelse/praktikforløbet i afsnit 2104
- Bilag 18: Vejledning til samtaler med elever på Sosu-uddannelsen. *Se nedenstående sti:*
P:\HOC\Lukkede Mapper\Sygepleje og sosu uddannelse\2. MAPPE, DAGl. VEJL\2. Brittas afsn. Bryst, Brand og OPR.3031\Afsnit 2104\SoSu-elever